

Skrivelse till Norrmalms stadsdelsnämnd

Stockholm 2007-02-13

En möjlighet för alla föräldrar att boka förskoleplats redan när barnet är nyfött – ett av kommunen administrerat bokningssystem som omfattar alla förskolor.

Stadsdelsnämnden förslås besluta att:

- uppdra åt förvaltningen att utreda de organisatoriska och ekonomiska förutsättningarna för att införa ett av stadsdelsnämnden tillhandahållet system för bokning av förskoleplats till vilket samtliga förskolor, privata och kommunala, är anslutna. Systemet ska medge att föräldrar direkt via webben ska kunna boka, byta eller säga upp plats i förskolan.
- under förutsättning att utredningen inte påvisar att några absoluta hinder, hemställa hos kommunfullmäktige att kommunen inrättar ett bokningssystem enligt ovan.

Bakgrund

När man blir förälder måste man ta ställning till hur barnet ska tas omhand under de första uppväxtåren. Föräldraförsäkring, föräldrarnas arbetssituation, tillgång till släktingar eller andra närstående, samt naturligtvis tillgång till förskoleplats är sådant som ska vägas in när föräldrarna fattar beslut.

Motiv

Idag finns i Stockholm ingen möjlighet att från kommunen få besked om när och var det nyfödda barnet kommer att erbjudas förskoleplats. Det går att lämna in ett önskemål och man kan få en prognos, men beskedet om placering i förskolan dröjer fram till någon eller några månader innan den tidpunkt då båda föräldrarna tänkt återgå till arbete. Vid vissa privata förskolor går det att få snabbare besked. Det normala är dock att något konkret besked inte kan lämnas, varför föräldrarna "ställer sig i kö", ofta till flera olika förskolor. Det här innebär att under barnets första uppväxttid finns en ständig oro över om de löften man som föräldrar ger arbetsgivare eller kunder (för egna företagare) kan infrias, vilket är otillfredsställande. Det är dessutom svårt för kommunen, som ansvarig för att se till att det finns tillräckligt med förskoleplatser, att bedöma de verkliga behoven. Ur föräldrarnas, men även ur kommunens synpunkt, vore det en fördel om det redan när barnet är nyfött gick att boka plats på den förskola där man vill placera sitt barn något eller några år senare. Planeringsförutsättningarna både för enskilda och kommunen skulle vara klara med god framförhållning, vilket ger ett bättre utnyttjande av enskilda och allmänna resurser.

Lösning

Ett bokningssystem där alla förskoleplatser och redan inskrivna barn finns registrerade kan via webben göras tillgängligt för föräldrar till barn under skolåldern. Systemet kan med stor sannolikhet beräkna vid vilken tidpunkt det kommer att finnas platser lediga på en förskola, och föräldrarna kan själva väga vilket som är viktigast för dem, att få en plats vid en viss tidpunkt, eller på en viss förskola. För att ett bokningssystem ska fungera när en stor del av förskolorna drivs i privat regi, krävs att kommunen tar ansvar för ett gemensamt system, där alla förskolor deltar på lika villkor. I systemet registrerar föräldrarna de barn för vilka de vill ha förskoleplats, medan förskolorna registrerar idag inskrivna barn. Förskolorna registrerar också de eventuella önskemål om fördelning av barnen på ålder och kön, och eventuella andra restriktioner som medges i systemet. Föräldrarna ser direkt vilka förskolor som har platser lediga för just deras barn vid varje tidpunkt i framtiden. Via webben kan föräldrarna boka plats, byta plats eller säga upp plats i förskolan.

Det finns fungerande bokningssystem av den typ som skisserats ovan. IST Sverige AB, som tillhandahåller administrativa system för skolor och förskolor, har system i drift i flera kommuner runt Stockholm där såväl privata som kommunala förskolor är anslutna, och som enligt vad de uppger kan hantera bokningar enligt vad som beskrivits ovan. Många praktiska och juridiska problem som kan förutses är med andra ord redan hanterade. Det kan däremot finnas organisatoriska och ekonomiska aspekter som behöver utredas.

Finns det då inga nackdelar jämfört med dagsläget? Inga som vi kan uppfatta. De förskolor som håller sig med egna kriterier för att ta emot barn ska kunna fortsätta göra det. Motkravet är att alla kriterier redovisas öppet i bokningssystemet och att alla som möter dessa kriterier ges samma möjligheter att få en plats. De föräldrar som flyttar till Stockholm och behöver plats i närtid måste liksom idag kunna få hjälp med det. Systemet måste därför innehålla några platser som inte är bokningsbara för att ge utrymme för detta. Det behöver inte heller finnas hinder mot att låta föräldrar som idag inte bor i kommunen registrera sig i systemet. Möjligheten att en förskola där det skett bokningar läggs ned innebär inget principiellt nytt jämfört med samma situation idag när barn som är inskrivna på en sådan förskola måste erbjudas alternativ.

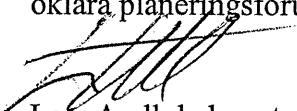
Utredningsbehov

Även om det är lätt att se lösningar på de flesta tänkbara problem kan det naturligtvis finnas skäl till varför ett bokningssystem av den typ som skisserats inte kan införas utan organisatoriska förändringar. Till exempel ligger ansvaret för kommunala förskolor på stadsdelarna medan de privata förskolorna sorterar under utbildningsförvaltningen. Det finns självklart också anledning att studera den teknik, de avtal och de ekonomiska villkor som tillämpas i de kommuner som idag har webbaserade system som omfattar såväl privata som kommunala förskolor.

Om förvaltningen bedömer att en försöksverksamhet i en stadsdel för utvärdera ett eller flera tekniska systemlösningar är önskvärd, bör en utredning ge svar på om Norrmalm kan administrera ett sådant försök.

Utvecklingsmöjligheter

En vidare utbyggnad till att också omfatta grundskolan är tänkbar, men inte alls lika angelägen. Föräldrarnas val av skola kan vara nog så krävande, men de individuella önskemålen om tidpunkt för skolstart är i dagsläget inte alls lika spridda och problemen med oklara planeringsförutsättningar därmed inte lika påtagliga.

Lás Arell, ledamot av stadsdelsnämnden Norrmalm för Socialdemokraterna